

1

2

Brussenwerking bij kinderen en jongeren met een Niet-Aangeboren-Hersenletsel

Inhoud

1. Kinderrevalidatiecentrum UZ Gent
2. Voor altijd broer of zus ... (van een kind of jongere met NAH)
3. Brus zijn: wat betekent dit voor mij?
4. Brussenwerking in het kinderrevalidatiecentrum UZ Gent
5. Afronding en take home messages

3

---

1. Kinderrevalidatiecentrum UZ Gent

4 / VOETTEKST

4

---

1. Kinderrevalidatiecentrum UZ Gent

► Doelgroep: kinderen en jongeren van 0 tot en met 16 jaar met **acute** neurologische en/of locomotorische problemen

- Grootste populatie: kinderen en jongeren met een Niet-Aangeboren Hersenletsel (NAH)
- Opgenomen en ambulante patiënten

5 / VOETTEKST

5

---

6 / VOETTEKST

6

---

1. Kinderrevalidatiecentrum UZ Gent

De (neuro)psycholoog op de kinderrevalidatie:

- ▶ Diagnostiek
- ▶ Therapie
- ▶ Begeleiding van ouders en BRUSSEN
- ▶ Reintegratieproces begeleiden
- ▶ Wetenschappelijk werk: lezingen en onderzoek

7 / VOETTEXT

7

---

2. Voor altijd broer of zus van... (een kind of jongere met een NAH)

Voor altijd broer of zus

- ▶ Langste familiale en vaak meest significante relatie
- ▶ Brusrelatie is uniek:
  - Partner in crime, speellikamaaraad, geheimendeler, grote broer - kleine zus, rivaliteit, inerteit, competitiviteit ...
  - Belangrijke rol in de ontwikkeling van sociale, cognitieve en emotionele vaardigheden

8 / VOETTEXT

8

---

2. Voor altijd broer of zus van... (een kind of jongere met een NAH)

Werkdefinitie Niet Aangeboren Hersenletsel

- ▶ Een initieel normaal evoluerende levensloop
  - ▶ Plotse confrontatie met een hersenletsel
- ⇔ Een breuk in de ontwikkeling

9 / VOETTEXT

9

Een NAH heb je voor het leven, ...

... een brus ben je ook voor het leven...

10 / VOETKST

10

Horizontal lines for writing notes.

11

Horizontal lines for writing notes.

Academic references including 'The impact of childhood acquired brain injury on siblings: a scoping review' and 'Paediatric traumatic brain injury: A review of siblings' outcome'.

Academic references including 'Siblings' experiences of their relationship with a brother or sister with a pediatric acquired brain injury' and 'Being a sibling of a youth with a neurodisability: A qualitative study about the roles and responsibilities during the transition to adulthood'.

12

Horizontal lines for writing notes.

3. Brus zijn: wat betekent dit voor mij?

Brussen en ...

- ▶ Fasen: Acute – subchronisch – chronisch
- ▶ Ernst gevolgen NAH
- ▶ Rollen
- ▶ Familiaal functioneren
- ▶ Zoeken naar een nieuw evenwicht
- ▶ Transitie naar volwassenheid

13 / VOORTZET

13

---

3. Brus zijn: wat betekent dit voor mij?

Fasen: Acuut – subchronisch – chronisch

- ▶ Praktische ondersteuning
  - structuur
  - Informatie geven (verwondingen, IZ,...)
- ▶ Emotie- en gedragsregulatie
  - Acute intense angst, angst voor de dood (toeschouwer), PTSD
  - Isolément, eenzaamheid
  - Bescherming van de ouders
  - Van acute angst → (chronisch) zorgen maken

14 /

14

---

3. Brus zijn: wat betekent dit voor mij?

Ernst gevolgen NAH

- ▶ Persoonlijkheidsverandering
- ▶ Psychologische gevolgen
- ▶ Gedragsgevolgen
- ▶ Neurocognitieve gevolgen
- ▶ Sociaal stigma
- ▶ (on)zichtbare gevolgen

→ Impact op welzijn van de brus

15 /

15

---

3. Brus zijn: wat betekent dit voor mij?

Rollen

- ▶ Speelkameraad
- ▶ Beschermmer
- ▶ Rolmodel
- ▶ Advocaat
- ▶ Supporter
- ▶ Surrogaat ouderrol
- ▶ Zorgfiguur

Beïnvloed door ernst letsel, intrapersoonlijke karakteristieken

16 /

16

---

3. Brus zijn: wat betekent dit voor mij?

Familiaal Functioneren

- ▶ Ouders minder beschikbaar (praktisch en emotioneel)
- ▶ Gedragsregels binnen gezin veranderen (verschillende regels voor verschillende kinderen)
- ▶ Ouders veranderen
- ▶ "De onzichtbare sibling"
- ▶ Positie in het gezin
- ▶ Verschuiving in steunfiguren, ook buiten gezin

17 / VOETBUST

17

---

3. Brus zijn: wat betekent dit voor mij?

Zoeken naar een nieuw evenwicht

In verbinding met

- ▶ Jezelf
- ▶ Je brus
- ▶ Je dichte omgeving
- ▶ Je ruime omgeving
- ▶ Je bestaan: existentiële vragen

18 / VOETBUST

18

---

4. Brussenwerking in het Kinderrevalidatiecentrum UZ GENT

- ▶ Individueel
- ▶ Groep:
  - ▶ Brusjesdagen (streven naar 4 x per jaar)
  - ▶ Gezinsdag

22 | VOETREKST

22

---

4. Brussenwerking in het Kinderrevalidatiecentrum UZ GENT

- ▶ Opbouw brussendag:
  - ▶ Kennismaking
  - ▶ Informeren: psycho-educatie
kennismaking met de setting en verschillende disciplines
  - ▶ Beleving eigen emoties
  - ▶ Delen van ervaringen: lotgenotencontact
  - ▶ Gezamenlijk moment met de brussen (pannenkoeken)

23 | VOETREKST

23

---

4. Brussenwerking in het Kinderrevalidatiecentrum UZ GENT

- ▶ Informeren: psycho-educatie
  - Gedoseerd info geven (ongeval, gevolgen, eerste keer op IZ, revalidatie,...) → bij elke belangrijke stap
  - Visueel concreet materiaal
  - Herhaling: iets tastbaar meegeven
  - Aangepast aan de leeftijd
→ verhoogt gevoel van controle en veiligheid
- ▶ Kennismaking met de setting en verschillende disciplines

24 | VOETREKST

24

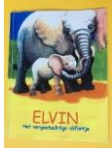

---

4. Brussenwerking in het Kinderrevalidatiecentrum UZ GENT
Informeren: psycho-educatie

25 - voortz.

25

26

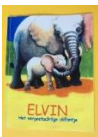

---

4. Brussenwerking in het Kinderrevalidatiecentrum UZ GENT

27

---

4. Brusserwerking in het Kinderrevalidatiecentrum UZ GENT
Beleving eigen emoties

- ▶ Oog voor eigen emoties van angst, schuld, schaamte,...
- ▶ Normale reacties en emoties op een abnormale gebeurtenis
- ▶ Erkenning geven aan eigen kwetsbaarheden én krachten

28 / VOORTZET

28

---

5. Afronding en take home messages

... een brus ben je voor het leven...

29 / VOORTZET

29

NATHALIE HAEKENS & NELE RAMAN
 Klinisch psychologen
 Kinderrevalidatiecentrum
Nathalie.haekens@uzgent.be
Nele.raman@uzgent.be

Universitair Ziekenhuis Gent
 C. Heymanslaan 10 | B 9000 Gent
 T +32 (0)9 332 21 11
 E info@uzgent.be

www.uzgent.be
 Volg ons op

30
